

ALOITE

Sotkamon kunnanvaltuusto 27.2.2024

Toimenpiteitä oppilasmäärän lisäämiseksi Pohjavaaran koululla

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) arvioi kouluverkko muutosten vaikutuksia maaseutu- ja saaristoalueilla. Vuosien 2010–2020 välisenä aikana peruskouluista lähes neljännes (23, 8 %) eli 657 koulua on lopettanut toimintansa. Tilastollinen analyysi osoitti useita viitteitä kouluverkko muutosten negatiivisista elinvoimavaikutuksista, kuten lisääntyvästä lähtömuutosta, heikommasta työllisyys- ja työpaikkakehityksestä sekä koulutusmenojen odotettua heikommasta kehityksestä.

Sotkamossa on hyvin toimiva kouluverkko ja täällä on onnistuttu säilyttämään kyläkouluja vastoin valtakunnallisesti kiivainta koulujen keskittämiskehitystä. Sotkamon Keskusta pyrkii siihen, että nykyinen koulujen määrä pidetään jatkossakin. Pohjavaaralla oppilasmäärä on laskenut viime vuosina kouluistamme selvästi matalimmalle tasolle ja ennuste tuleville vuosille näyttää saman suuntauksen jatkuvan. Pohjavaaralla on erittäin tilava ja virikkeellinen kouluympäristö ja pieni kyläkoulu tarjoaa monia positiivisia puolia lapsille oppimisen ja kasvatuksen kannalta. Mikäli kuitenkin oppilasmäärä laskee kerta kaikkiaan liian alas käyvät koulun toimintaedellytykset vaikeiksi. Kun yhtenäisluokista huolimatta luokassa on vain muutama lapsi, oppilaiden vertaisryhmät käyvät liian pieniksi ja siitä seuraa pedagogisia ongelmia. Esimerkiksi kavereiden saaminen omasta ryhmästä vaikeutuu ja liikuntatuntien järjestäminen monimutkaistuu?

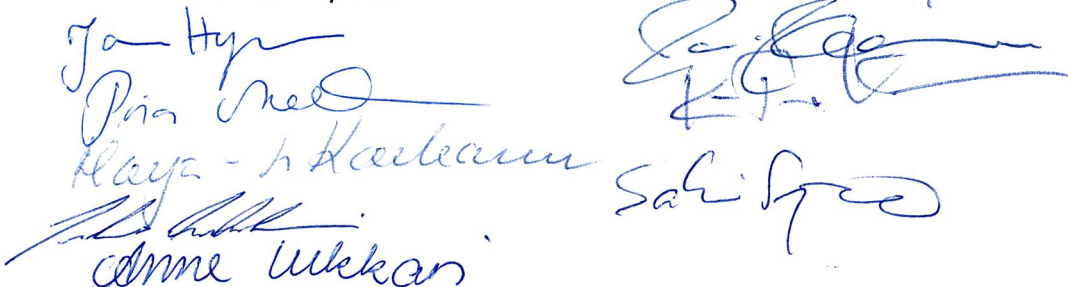
Pohjavaaralla on aktiivinen ja elinvoimainen kyläyhteisö, jolle kyläkoulu on erittäin tärkeä. Huoli koulun jatkosta on suuri ja intoa tehdä toimenpiteitä koulun tulevaisuuden eteen löytyy. Alueelta löytyy myytäviä tontteja ja sijainti on potentiaalinen uusien asukkaiden ja erityisesti lapsiperheiden saamiseksi. Valmiita myytäviä tai vuokrattavia taloja on valitettavasti tällä hetkellä heikosti. Siihen missä päin kuntaa ihmiset asuvat ja kuinka koululaisten määrä jakaantuu kunnan alueella ei voida juuri vaikuttaa. Mutta onko oppilasmääriin koulujen välillä mahdollisuutta vaikuttaa muilla tavoilla?

Mitä keinoja kunnalla on vaikuttaa siihen, että lapsilla säilyisivät mahdollisuudet lähikoulun käymiseen asuinpaikasta riippumatta? Nyt on korkea aika selvittää ja tehdä mahdollisuuksien rajoissa olevat toimet kyläläisten omien toimien lisäksi, jotta Pohjavaaran koulun toimintaedellytykset säilyvät, siinä missä muidenkin Sotkamon koulujen.

Esitämme, että viranhaltijoiden toimesta selvitetään mahdollisuuksia lisätä oppilasmäärää Pohjavaaran koululla.

1. Selvitetään mahdollisuudet muuttaa oppilaaksiottoalueita.
2. Selvitetään mahdollisuudet ottaa Pohjavaaran koululle jokin painopiste esim. luontokoulu tai kansainvälisyys, johon halukkaat oppilaat voisivat siirtyä myös muilta oppilaaksiottoalueilta.
3. Tehdään kysely koulunsa aloittavien ikäluokkien vanhemmille, jossa kysytään halukkuutta siihen, että lapset kävisivät koulunsa Pohjavaaralla.
4. Selvitetään keinot edistää alueen tonttitarjontaa ja myyntiä
5. Selvitetään mahdollisuudet kuntarajat ylittävään yhteistyöhön oppilaiden lisäämiseksi

Keskustan valtuustoryhmä

Jaana Hytti
Pia Mäkelä
Kaisa - h Kaarto
Anne Ukkari
Sari Lyytikäinen